

Videnstaber, og den begriber ikke, hvilken Forbit- telse og Skade dette System har vakt, og hvil- ken Villie og Længsel der er efter at komme ind paa forfatningsmæssige Tilstande. Regjeringens hele Politik, det ville ærede Medlemmer kunne kontrollere, er altid faldet sammen med, hvad der staar i de Kjøbenhavnse Blade og særlig „Dag- bladet“. Jeg siger det af Venlighed mod „Dag- bladet“, thi det er et Faktum, at „Dagbladet“ og jeg staa i et Slags Kjærlighedsforhold til hin- anden — det er rigtignok af dem, der vise sig ved gjensidige smaa Ubegneligheder; — jeg har altid læst Bladet og skal blive ved at gjøre det; jeg læser det med stor Fornøielse og lægger Vægt paa, hvad der staar i det; men jeg vilde ønske, at Regjeringen havde lagt mindre Vægt derpaa. Regjeringens væsentlige Politik har været en Af- spejling af „Dagbladet“. Efter som man saae „Dag- bladet“ staa en og anden Streng an, kom Regje- ringen og anslog den samme Streng. Saaledes var det med Forsvarsspørgsmaalet, Arbejder- spørgsmaalet, de to Maanedes, saa det ene, saa det andet, og i den sidste Tid kom Landssthingets Stilling. Man kan saaledes se, at Skridt for Skridt er Regjeringens Politik fulgt efter „Dag- blalets“ Anvisning, men det tror jeg ikke — med al Respekt for „Dagbladet“ — er en rigtig Maade for Regjeringen at danne sig sit Program paa. Det er fuldstændig berettiget for et Blad i Kjø- benhavn, at det svinger lidt op og ned med Stemninger og Luftninger, som der kan komme, og at det har nogen stærk Overbevisning, kan man heller ikke strengt forlange, det kommer an paa, hvad det Blad repræsenterer; men det kan man forlange hos en Regjering. Hvorfor har nu egentlig Regjeringen kunnet stille sig paa et saa løst Grundlag? Det tror jeg, jeg kan op- lysse ved Hjælp af en Udtalelse af den ærede Con- seilpræsident, det ligger i, at Regjeringen har en grundsaftig Opfattelse af, hvad vor Forfatning forlanger og byder. Jeg tillod mig at sige det ved 1ste Behandling af denne Lov, og den ærede Minister syntes ikke om det; han sag- de, at, hvis jeg havde været mindre hid- sig — hvad jeg for øvrigt aldrig er, hvad jeg ikke var den Gang og heller ikke er idag — havde jeg ikke sagt det. Men det er ikke Til- fældet; jeg sagde det med fuld Overbevisning og Overlag, og jeg gjentager det nu med fuld Over- bevisning og skal sætte det paa den ærede Con- seilpræsidents egne Ord. Den ærede Con- seilpræsident erklærede nemlig ved denne Lovs 2den Behandling, at han anerkjendte en Rigsdags- parlamentarisme. Det er et Ord, der senere har gjort megen Lykke, idet det omkring i Kredse paa Landet er blevet Felttraabet i disse mærkelige, smaa Foreninger, der kaldes „Grundlovsforeninger“. Jeg veed ikke, om de Herrer kjende dem, men der findes flere af dem, og deres egentlige Opgave er det at diskutere de væsentligste og bedste Midler

til snarest at skaffe en provisorisk Finanslov. Disse smaa Foreninger have ogsaa optaget denne Rigsdagsparlamentarisme i deres Program. Men denne Rigsdagsparlamentarisme definerede den ærede Conseilpræsident ikke, som man pleier at forstaa den, thi naar man i Umindelighed taler om Rigsdagsparlamentarismen, vil man ikke kunne forstaa Andet derved end, at en Regjering for at kunne blive ved at være Regjering, maa kunne komme ud af det og arbejde sammen med begge Rigsdagens Afdelinger. Det kan ikke forstaaes paa anden Maade; det er Lokammersystemet, og det er vort Program helt ud, og jeg ser ikke ret- tere end, at, dersom det virkelig var Ministeriets Program, maatte Et af To være sket, enten maatte vi være enige med Ministeriet eller, da det viser sig, at det ikke er Tilfældet, maatte Regjeringen have ophørt at eksistere. Men det er ikke Con- seilpræsidentens Opfattelse af Rigsdagsparlamenta- rismen; derved forstaa den ærede Conseilpræsi- dent, at det er tilstrækkeligt ikke at have begge Thing imod sig, og naar vi omsætte det i en anden Taleform, er det tilstrækkeligt, at Regje- ringen har det ene Thing for sig. Det synes den klare Logik at give. Men en Regjering, hvis Opfattelse af Forfatningen kan samles i dette Ord: det er nok at have eet Thing for sig, den aner- kjender ikke Lokammersystemet, men den staar fuldt ud paa Etammersystemets Standpunkt og paa et meget uklart Etammersystems Standpunkt, hvortil man først maa naae gennem Omfremninger og logiske Distinktioner for at forstaa det, fordi det er dækket af Talemaader, der kunde se ud som det Mudsatte. Det er en meget uheldig Stilling, og den er — det tror jeg heller ikke Nogen vil bestride — i virkelig Strid med vor Forfatning. Jeg saae forleden Dag — det er ret interessant — hvorledes Ordføreren for Grundloven i 1849, det var Krieger, udtalte sig om en saadan Politik. Det maa maasse være mig tilladt at læse det op for den høitærede Conseilpræsident. Han udtaler sig saaledes: „Der kan jeg nu meget vel sætte mig ind i en saadan Tanke, som albeles skarpt siger: enten eet Thing strengt gennemført, Etammer- system, eller to Thing strengt gennemført, Lo- kammer-system. Alt, hvad der ligger imel- lem, er ikke rent, strengt gennemført, det er en Mellemvei, det duer ikke.“ Det er netop dette Standpunkt, Regjeringen staa paa; det er ikke Lokammersystemet, og det er heller ikke formelt Etammersystemet, men et Standpunkt, som hverken er det ene eller det andet, men dog løber ud i Etammersystemet. Det er det, den ærede Ordfører for Grundloven kalder: det duer ikke, og det er ogsaa min Mening, jeg tror heller ikke, at et saadant Stand- punkt duer. Jeg har kun villet nævne dette, fordi jeg tror, at den ærede Conseilpræsident sæt- ter Pris paa, hvad der kommer fra den Side; men det duer ikke, fordi det virkelig er i Strid